

۱۵۱۵۹۸۱

دانش اقیانوس‌ها

تألیف:
افشین عادلی

www.ketab.ir

سَدَن

سرشناسه: عادل، افشین، ۱۳۵۰ -
عنوان و نام پدیدآور: دانش اقیانوس‌ها/
تألیف افشین عادل.
مشخصات نشر: تهران: مبتکران: پیشروان، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری: ۶۸ ص.: مصور (رنگی).
نقشه (رنگی): ۲۹×۲۲ س.م.
شابک: ۲-۲۶۶۶-۰۷-۹۶۴-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی: فیپا (چاپ اول)
موضوع: Juvenile literature -- Oceanography
موضوع: اقیانوس‌شناسی -- ادبیات نوجوانان
رده بندی دیویی: ۵۵۱/۴۶ [ج]
رده بندی کنگره: ۱۳۹۶ ۴۲۵/۵ GC۲
شماره کتابشناسی ملی: ۴۷۱۵۷۶۲

تألیف: افشین عادل
صفحه آرا و طراح جلد: میسا طبرزدی
شابک: ۲-۲۶۶۶-۰۷-۹۶۴-۹۷۸
چاپ اول: ۱۳۹۶
شمارگان: ۱۵۰۰ نسخه
گروه سنی: ۱۰ سال به بالا
قیمت: ۱۴۰۰۰ تومان

www.ketab.ir

فهرست مطالب

عنوان	صفحه	عنوان	صفحه
مقدمه	۷	آرامش اعماق	۲۴
دریاهای شور	۸	حمله و دفاع	۲۶
اقیانوس‌های متلاطم	۱۰	پستانداران دریایی	۲۸
زیر دریا	۱۲	غول‌های اقیانوس	۳۰
اقیانوس‌های در حرکت	۱۴	پرندگان دریایی	۳۲
در امتداد ساحل	۱۶	کوسه‌ها	۳۴
صخره‌های مرجانی	۱۸	جانداران استثنایی	۳۶
آبزیان کوچک	۲۰	اقیانوس آرام	۳۸
زندگی در اعماق	۲۲	اقیانوس اطلس	۴۰

www.ketab.ir

صفحه	عنوان	صفحه	عنوان
۶۰	ذخایر اقیانوسی	۴۲	اقیانوس هند
۶۲	اقیانوس‌ها در خطر	۴۴	اقیانوس منجمد شمالی
۶۴	آینده دریا	۴۶	اقیانوس منجمد جنوبی
۶۶	رکوردهای اقیانوس	۴۸	دریای خزر
		۵۰	خلیج فارس و دریای عمان
		۵۱	نخستین کاشفان دریا
		۵۲	اکتشاف نوین
		۵۶	کشتی‌ها و غرق آنها
		۵۸	سفرهای دریایی امروزی

مقدمه

دریاها و اقیانوس‌ها ۷۱ درصد سطح کره زمین را اشغال نموده‌اند؛ که همه آن‌ها با هم مجموعه واحدی به نام دنیای اقیانوسی را به وجود می‌آورند. این مجموعه در حدود ۹۷ درصد آب‌های کره زمین را شامل می‌شود، به طوری که ۹۴ درصد حیات روی کره زمین در آب‌ها است. حجم کلی دنیای اقیانوسی $1/4$ میلیارد کیلومتر مکعب است. در هر سال حدود ۴۴۸۰۰۰ کیلومتر مربع آن تبخیر شده به جو باز می‌گردد و ۴۱۱۰۰۰ کیلومتر مربع از آب تبخیر شده به صورت ریزش جوی به زمین باز می‌گردد. ۲۸ درصد ماهیان نیز در آب‌های دنیای اقیانوسی زندگی می‌کنند. این آب‌ها سرشار از منابع زنده و غیرزنده‌اند؛ به طوری که ۲۵ درصد منابع نفتی، ۱۰ درصد ذخایر گاز صیغی در دل اقیانوس‌ها وجود دارند. بشر با استفاده از توربین‌هایی که با نیروی امواج دریا کار می‌کنند، بخشی از انرژی مورد نیاز خود را تأمین می‌کند. بیش از ۹۰ درصد حمل و نقل کالا، از مسیر دریاها صورت می‌گیرد و ۳۹ درصد جمعیت جهان در فاصله ۱۰۰ کیلومتری از نوار ساحلی زندگی می‌کنند، این مناطق همواره در طول تاریخ، محل برخورد تمدن‌ها و تبادل فرهنگ‌ها بوده است. با وجود این، شگفتی‌های بی‌شماری از دنیای اقیانوس ناشناخته مانده است و برای اطلاع‌رسانی و حفاظت آن کم‌کاری شده است؛ پس آگاهی بیشتر در مورد دریاها می‌تواند به تلاش برای بهره‌گیری بهتر از منابع آن بیفزاید.

کشور ما با ۲۷۰۰ کیلومتر خط ساحلی در شمال و جنوب دارای ظرفیت‌های اقتصادی و زیست محیطی زیادی می‌باشد. همان‌طور که جامعه و اقتصاد کشور از این امکانات بی‌بهره نبوده است، آگاهی بشر از جهان پیرامون و دنیای اقیانوس‌ها موجب بهره‌برداری علمی و بهینه و حفاظت منابع طبیعی و سپاسگزاری از خدای بخشنده خواهد شد. امید است این کتاب با انعکاس نکاتی جذاب و جالب از دانستنی‌ها و شگفتی‌های دنیای اقیانوسی باعث ایجاد علاقه به علوم و فنون دریایی در نوجوانان و احیاناً جوان ایران زمین گردد.